

Wykorzystanie preparatów biologicznych w ochronie upraw paszowych (kukurydza)

Dr Michał Pniak

ul. S. Jaracza 24/38,

31-215 Kraków

Tel./fax: 12 4162581

kom.: +48 662043388

e-mail: biocont@biocont.pl

WWW.BIOCONT.PL

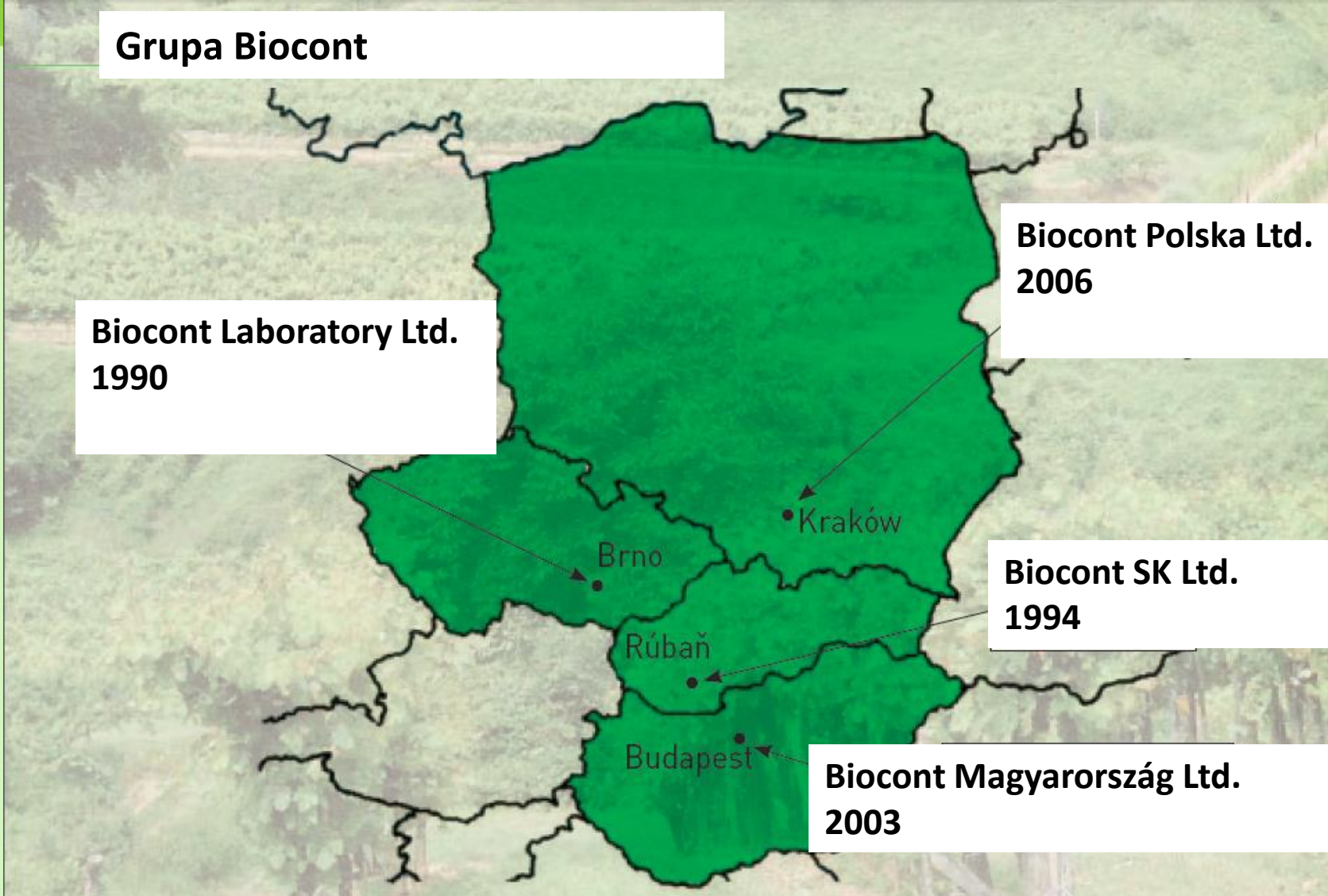
Grupa Biocont

**Biocont Laboratory Ltd.
1990**

**Biocont Polska Ltd.
2006**

**Biocont SK Ltd.
1994**

**Biocont Magyarország Ltd.
2003**

Omacnica prosowianka (*Ostrinia nubilalis*)

- Motyl o rozpiętości skrzydeł 25-35mm u samic, 20-25 mm u samców
- Jaja białe, kremowe, w złożach (średnio 25 jaj), samica składa ok. 500 jaj w ciągu życia

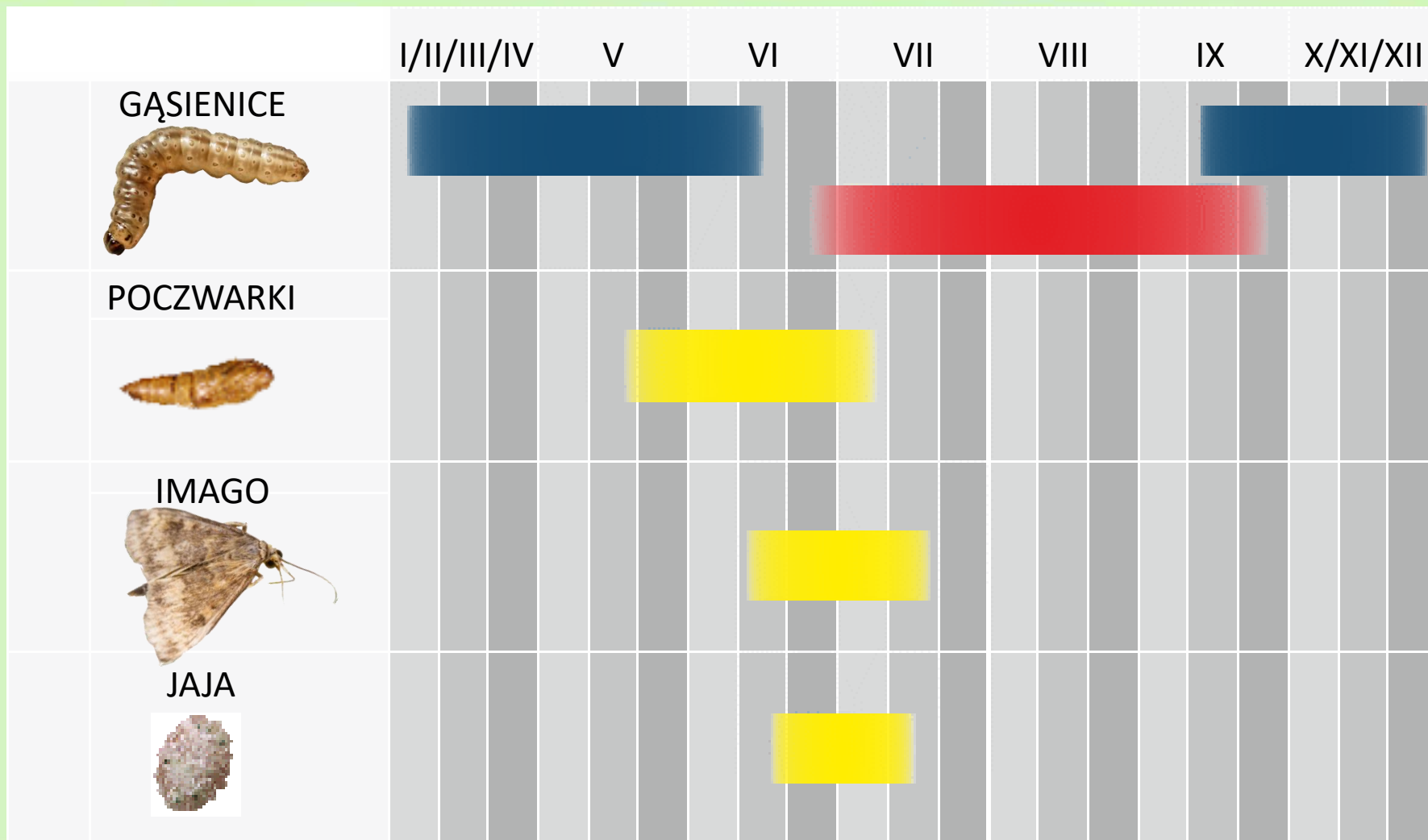

Omacnica prosowianka (*Ostrinia nubilalis*)

- Gąsienice beżowe z brązowymi plamkami, ok. 25mm (L5)
- Poczwarzka zamknięta, jasnobrązowa, czasami w kokonie

Cykl rozwojowy omacnicy prosowianki

Omacnica prosowianka (*Ostrinia nubilalis*)

Rośliny żywicielskie, m.in.:

kukurydza, owies,
chmiel, malina, jabłoń
proso, sorgo, ziemniaki,
papryka, konopie,

chwasty grubołodzygowe:

komosa biała,
k. wielonasienna, bylica,
psianka i inne

Uszkodzenia kukurydzy powodowane przez omacnicę prosowiankę

**Żerowanie w łodydze –
spadek plonu**

Uszkodzenia kukurydzy powodowane przez omacnicę prosowiankę

Żerowanie w kolbie

- uszkodzenie ziarniaków
- spadek plonu
- zanieczyszczenia
- rozwój patogenów np. fuzarium (mykotoksyny)

Pułapka feromonowa

pułapki świetlne

Diagnostyka omacnicy prosowianki

Ostrinia nubilalis (samica)

Mycena flavalis

Udea lutealis

Ostrinia nubilalis (samiec)

Sitochroa verticalis

Pleuropyta ruralis

Paratalanta hyalinalis

Zwalczanie

Zabiegi agrotechniczne (do 90%):

- glebogryzarka 30%
- orkan 50%,
- mulczowanie – mulczer 75%,

- **orka (po mulczowaniu !)**

Uprawa bezorkowa

- płodozmian !

Metoda Biologiczna

Kruszynek (*Trichogramma*)

- małe błonkówki o rozpiętości skrzydeł do 0,8 mm
- pasożytują jaja różnych motyli m.in. : omacnicy prosowianki, rolnic oraz słonecznicy orężówki

Potomstwo jednej samicy niszczy około 190 jaj szkodników.

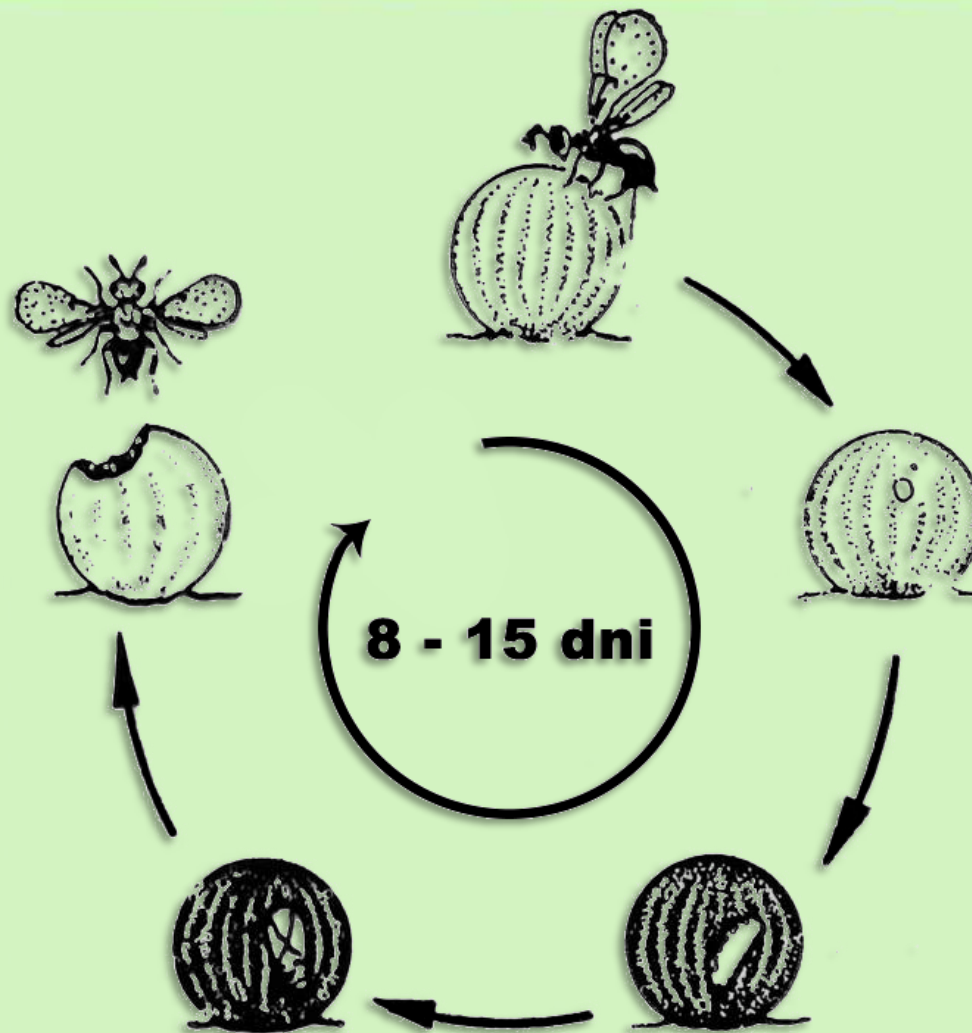
Po 8 – 15 dniach ze zniszczonych jaj wylatują dorosłe kruszynki następnego pokolenia, które aktywnie poszukują i niszczą kolejne jaja szkodników

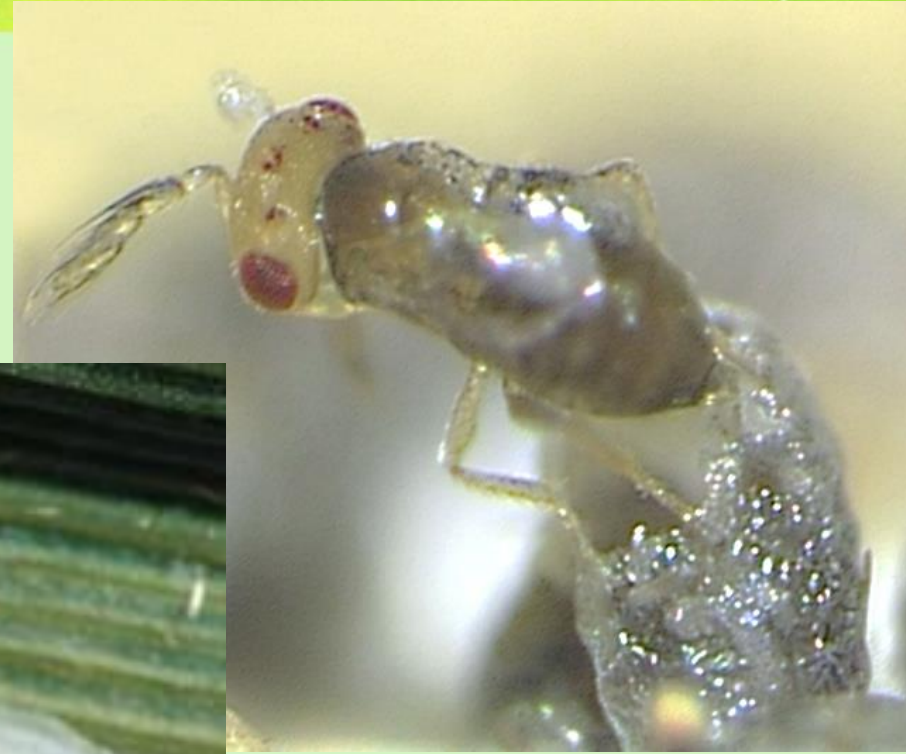

Cykl rozwojowy kruszynka

Trichogramma evanescens

Jaja omacnicy spasożytowane przez kruszynka

Trichogramma spp.

W jednym spasożytowanym jajku
może być

1 – 30 parazytoidów

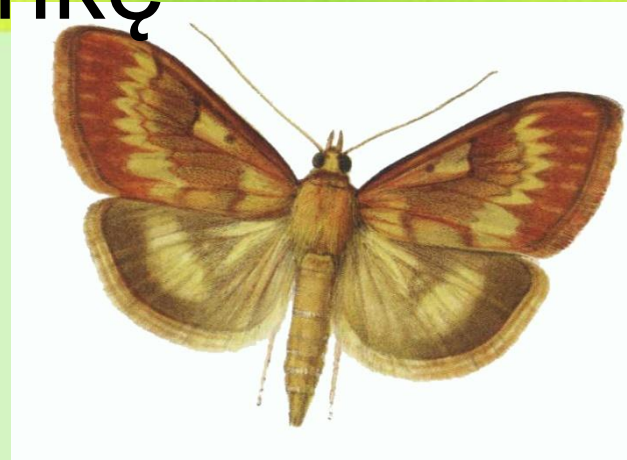
- omacnice – do 2

- rolnice - 3 – 4

- barczatki i brudnice 30

Owady niszczące omacnicę prosowiankę

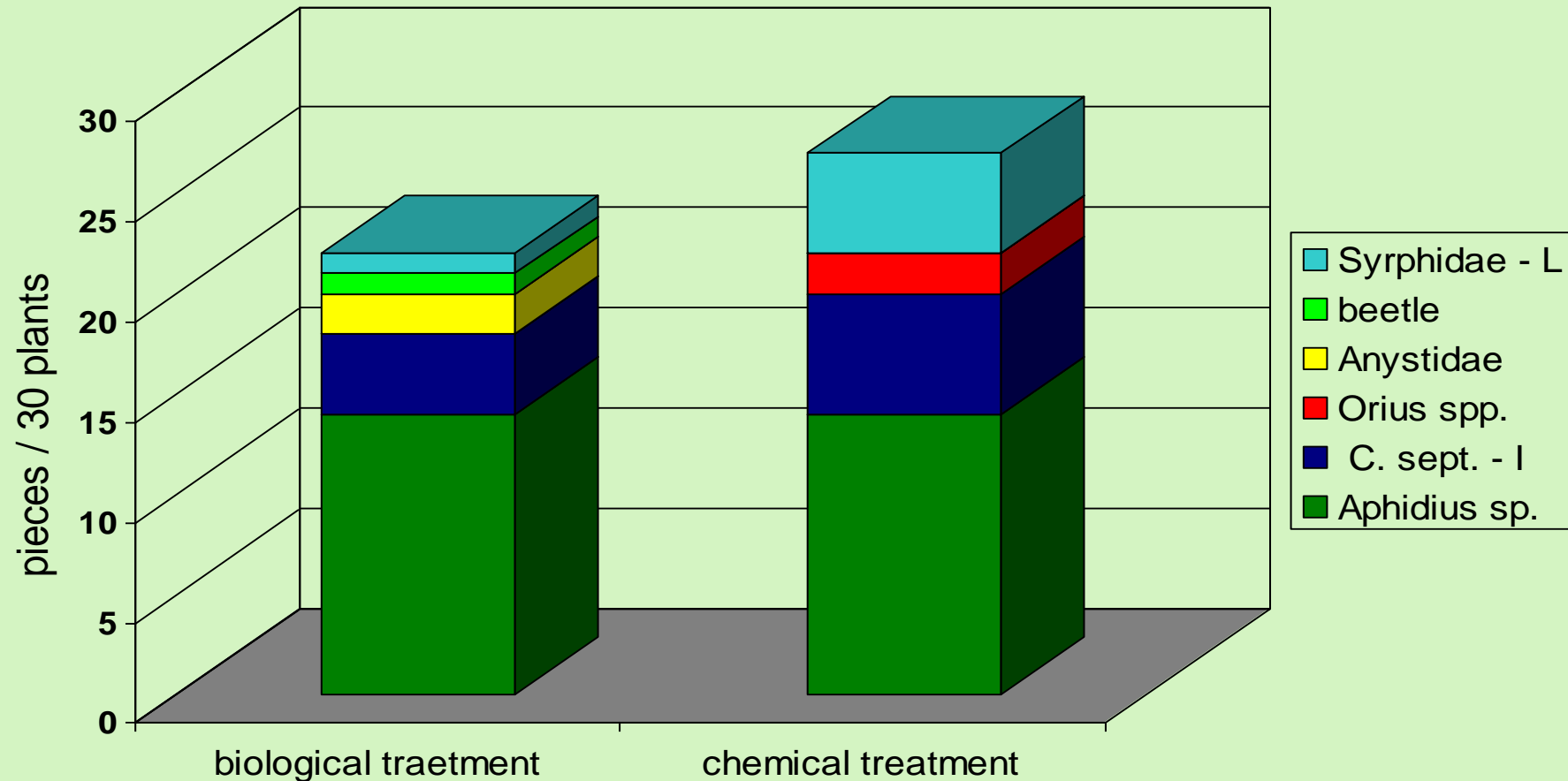

Ocena występowania organizmów pożytecznych przed aplikacją

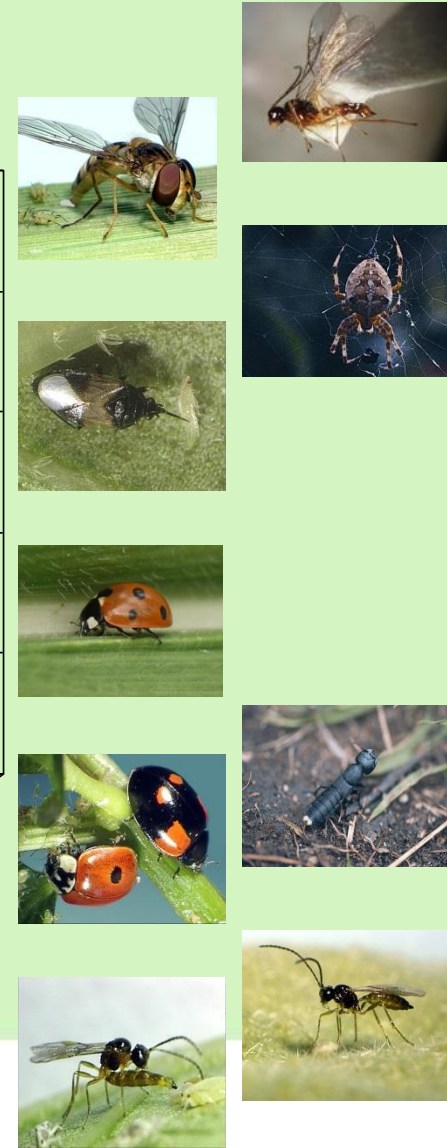
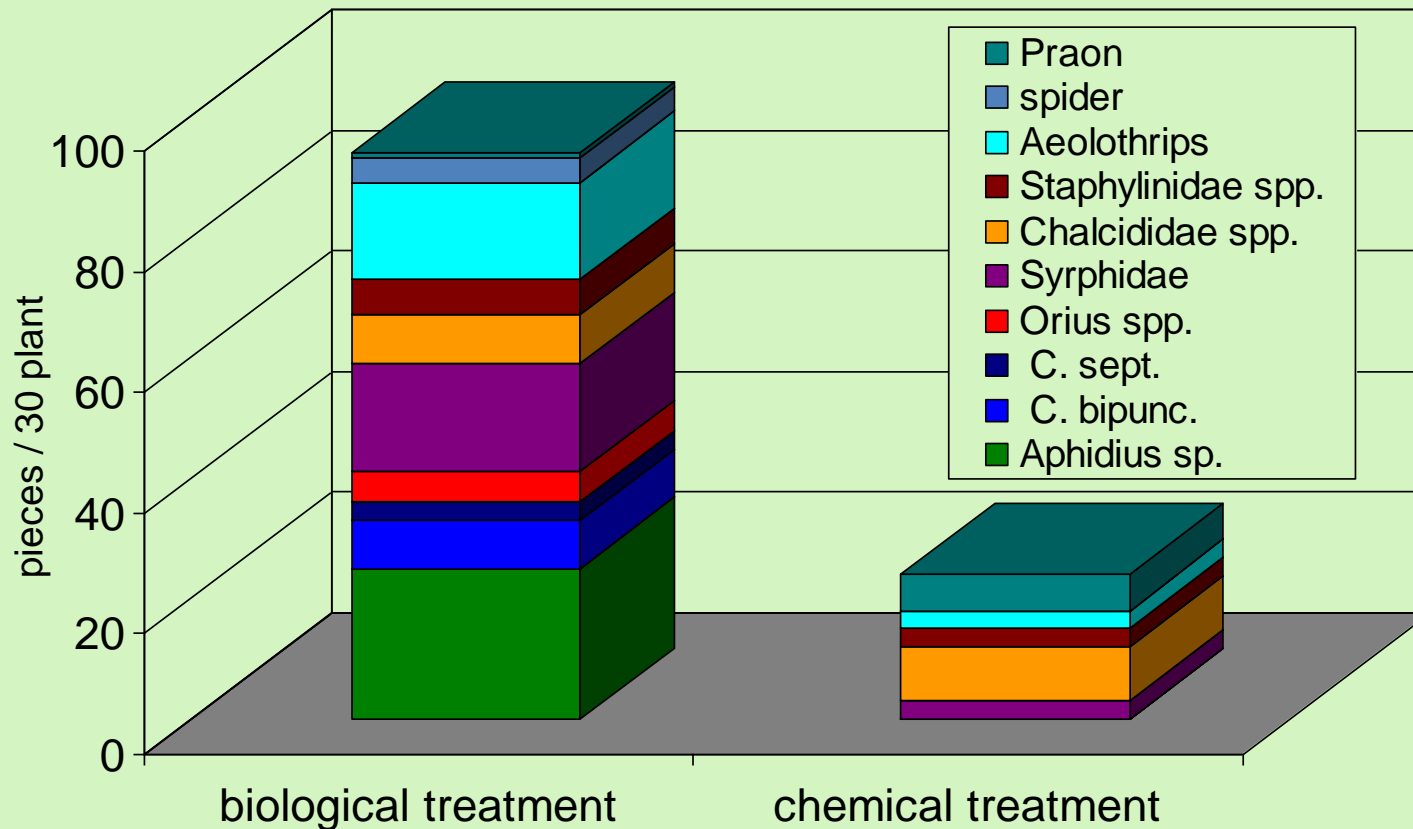
Date of evaluation: 28.06.2004

Ocena występowania organizmów pożytecznych po aplikacji

Date of evaluation: 29.07.2004

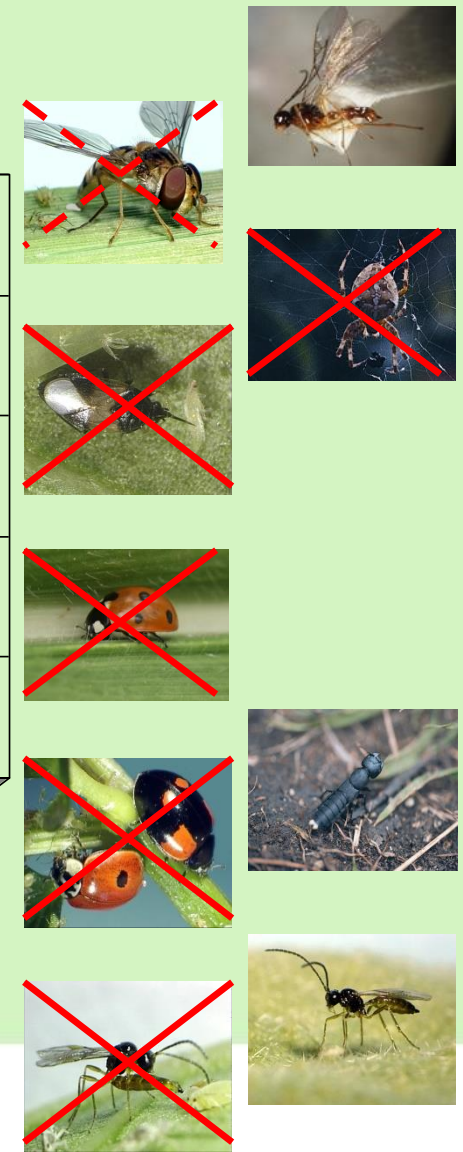
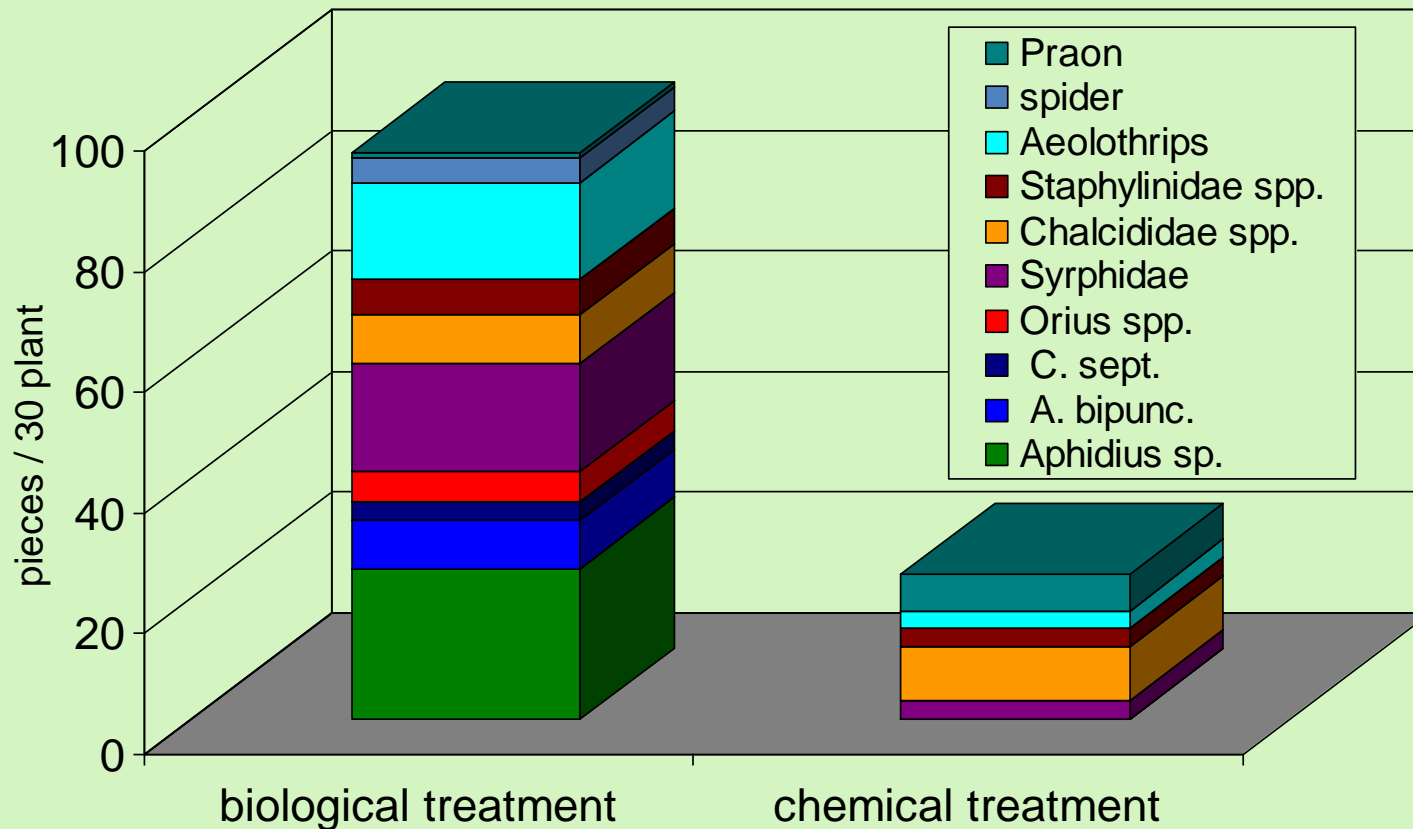

Ocena występowania organizmów pożytecznych po aplikacji

Date of evaluation: 29.07.2004

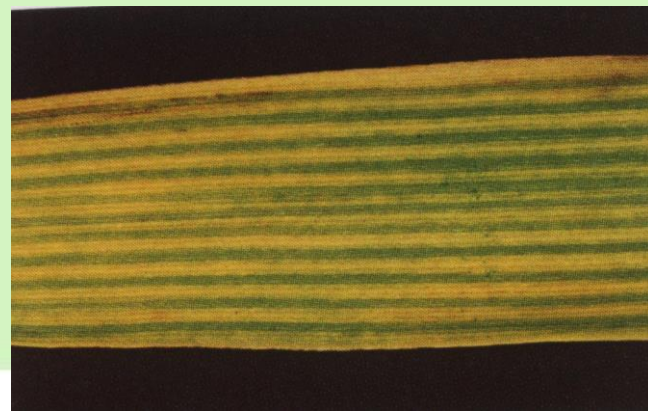
Mszyce w kukurydzy

Zanieczyszczenia roślin

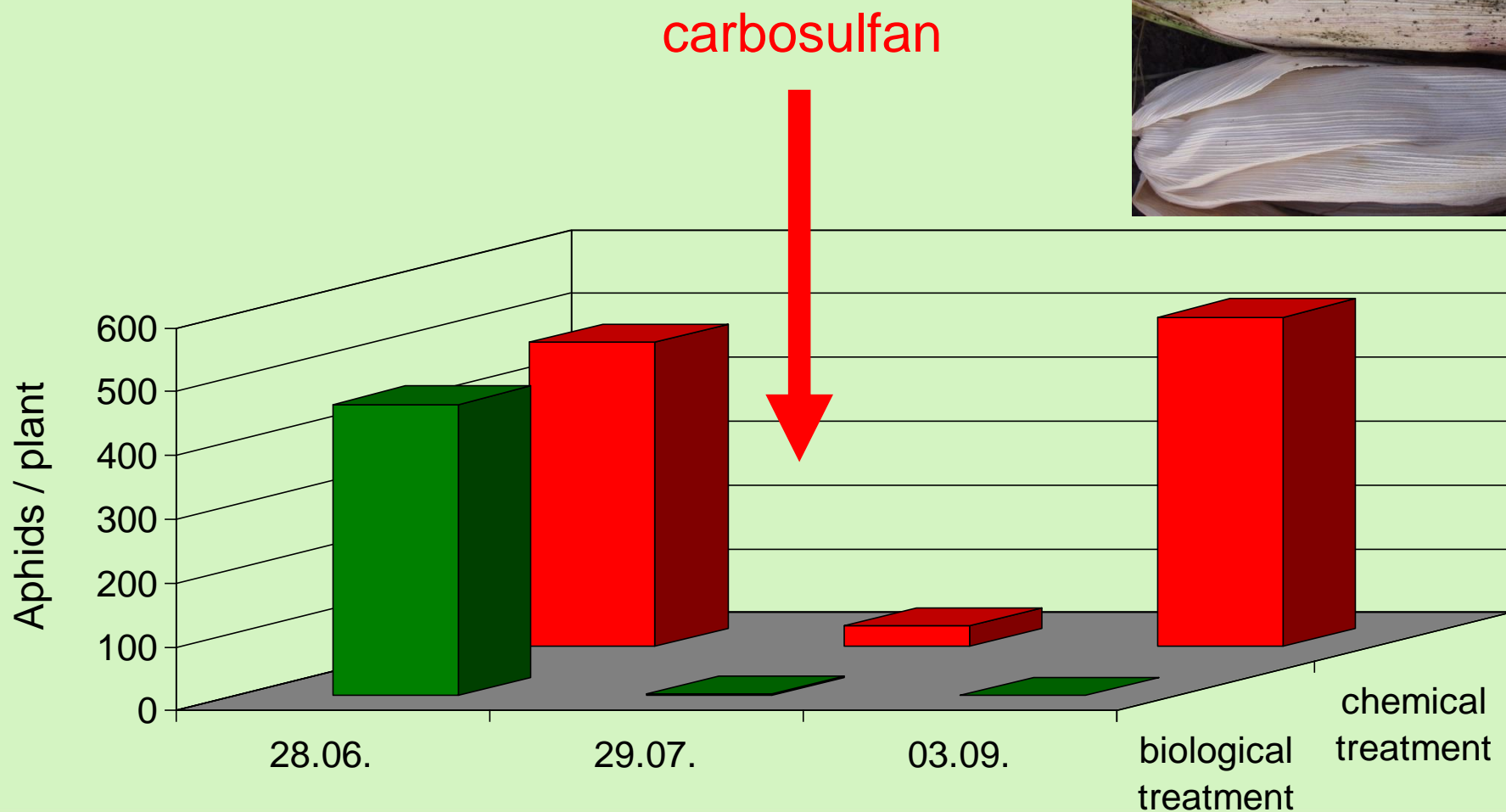
Rozwój grzybów sadzakowych na spadzi

Mszyce jako wektory wirusów roślin

Występowanie mszyc na roślinach

TrichoCap®

Zastosowanie:

- Kukurydza, chmiel: omacnica prosowianka

Sposób stosowania:

- aplikacja na początku składania jaj przez samice motyli
- wystarczy jednorazowa aplikacja,
- termin wyznaczany na podstawie lotu szkodnika
- aplikacja jest wykonywana ręcznie. Zawieszki są umieszczane na najwyższym, w pełni rozwiniętym liściu na roślinie

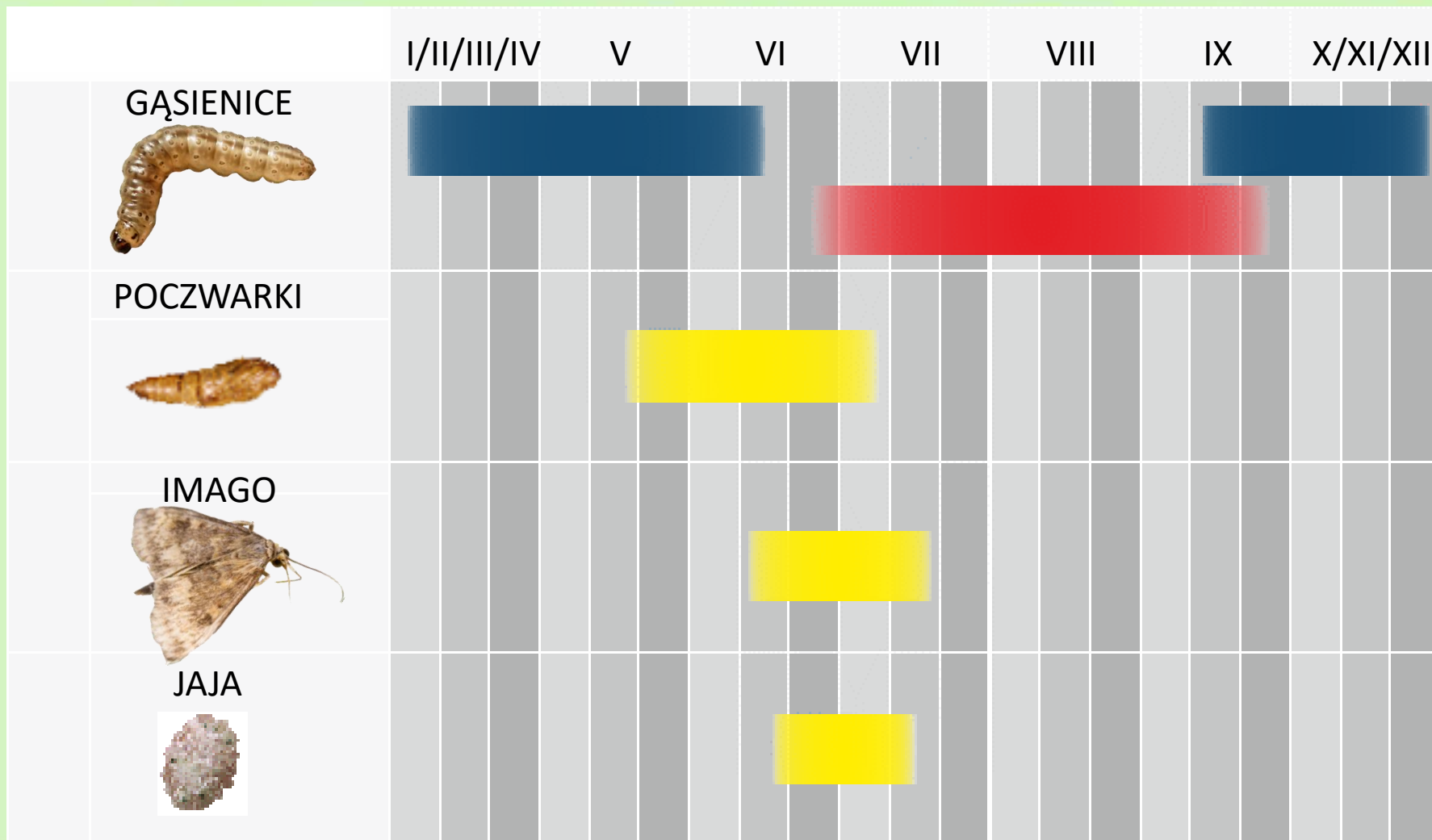

Dawkowanie: 25 zawieszek/ha

Przechowywanie: Nie mogą być przechowywane, do natychmiastowego użycia.

Cykl rozwojowy omacnicy prosowianki

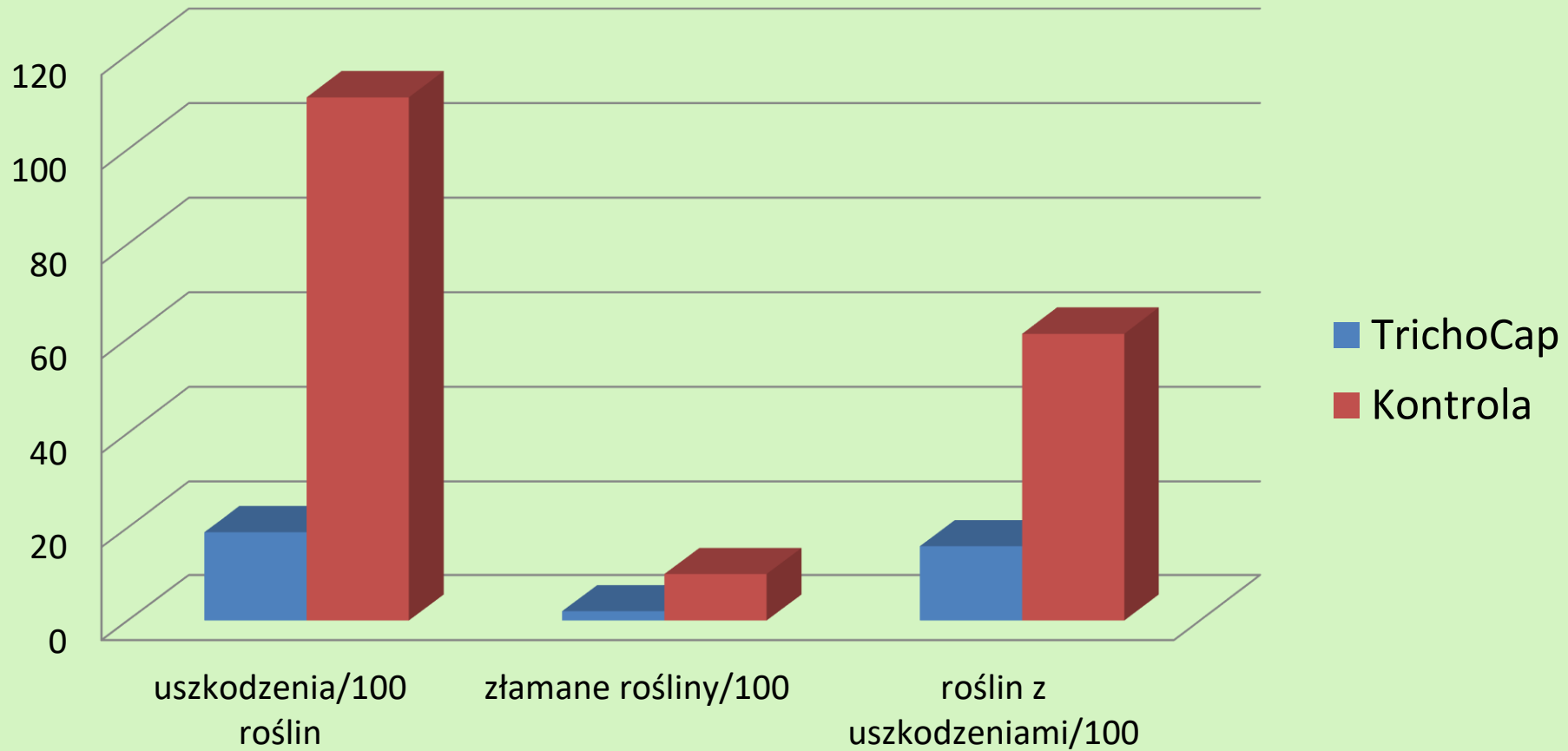

TrichoCap

Wyszanowice 2016

skuteczność 83%

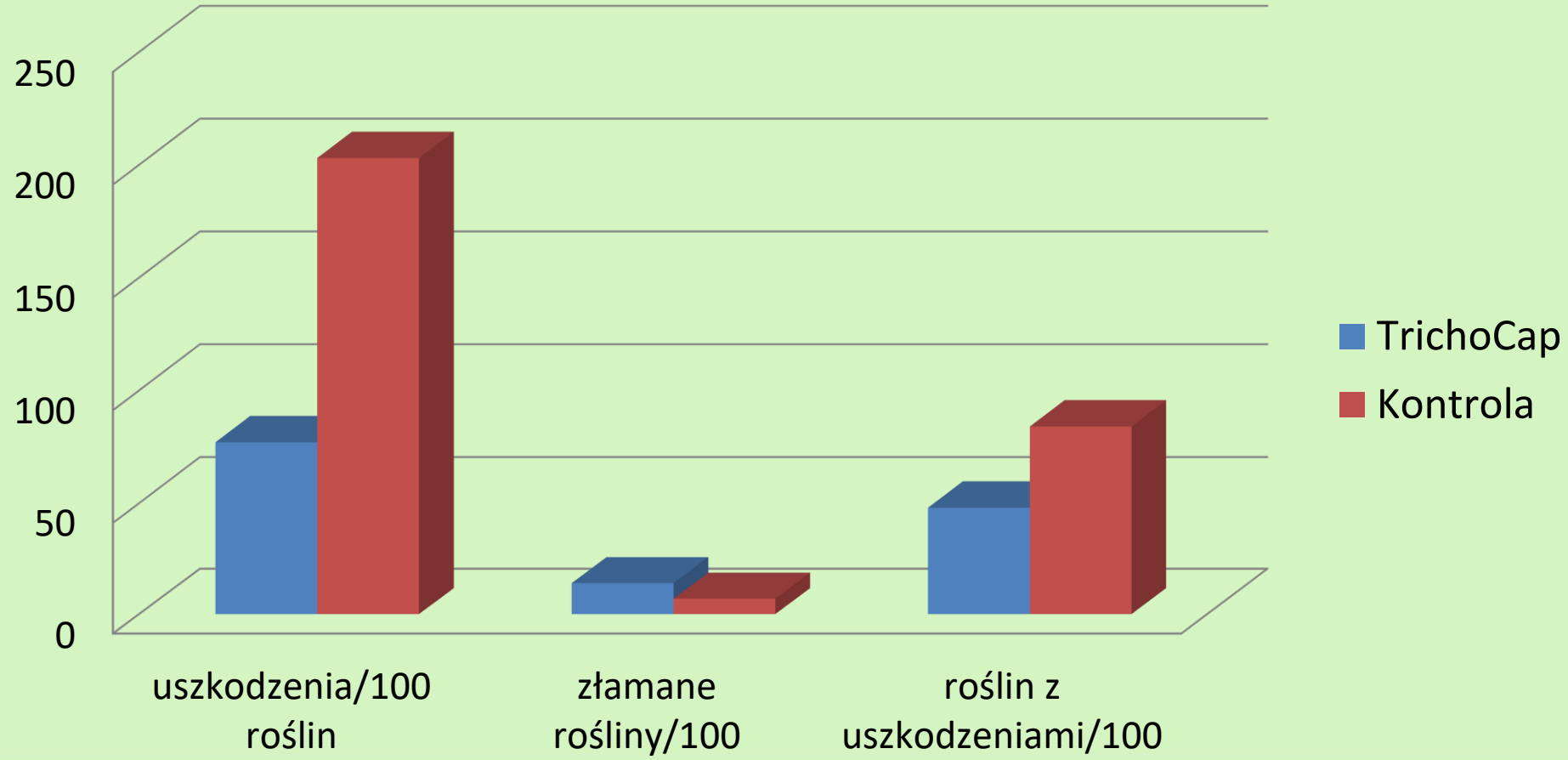

TrichoCap

Rogów 2016

skuteczność 62%

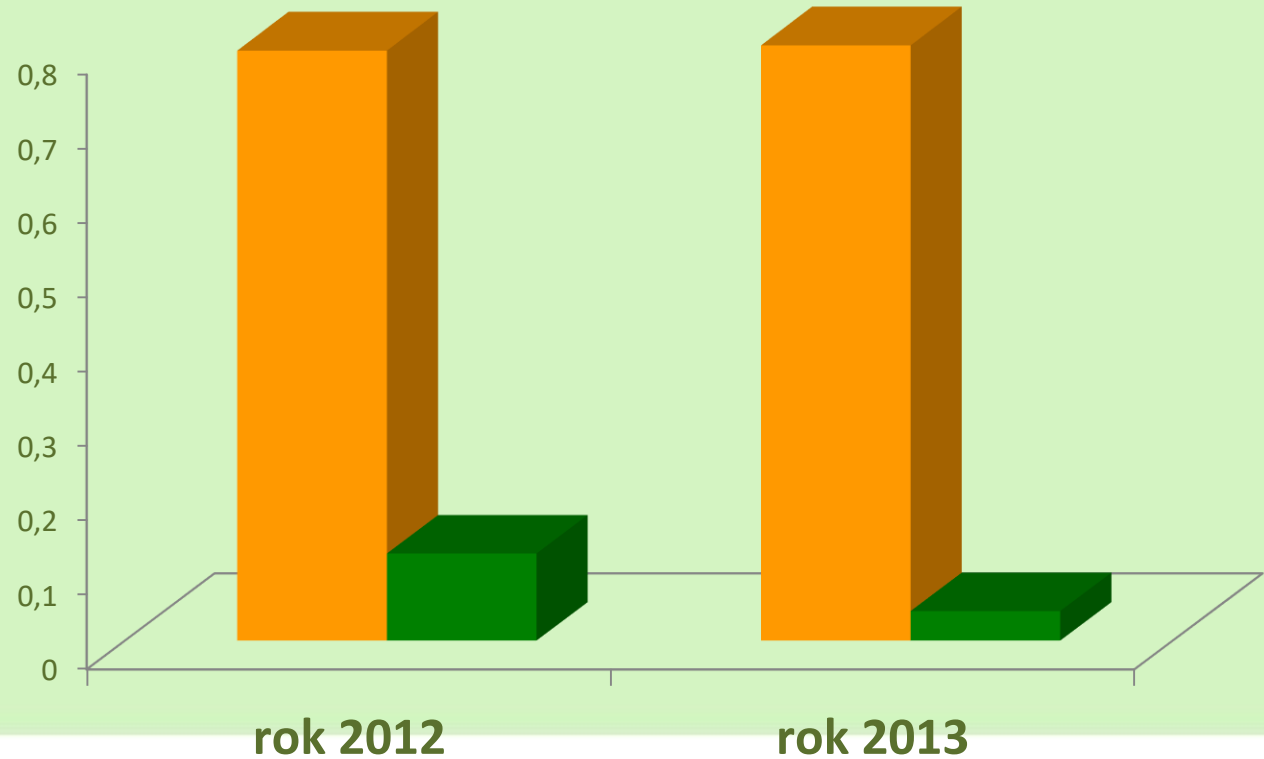

Średnia liczba uszkodzeń kukurydzy przez omacnicę niechronionej i chronionej kruszynkiem

■ Neošetřená kontrola ■ Trichocap

Liczba uszkodzeń na roślinę

TrichoLet®

Zastosowanie:

- Kukurydza: omacnica prosowianka

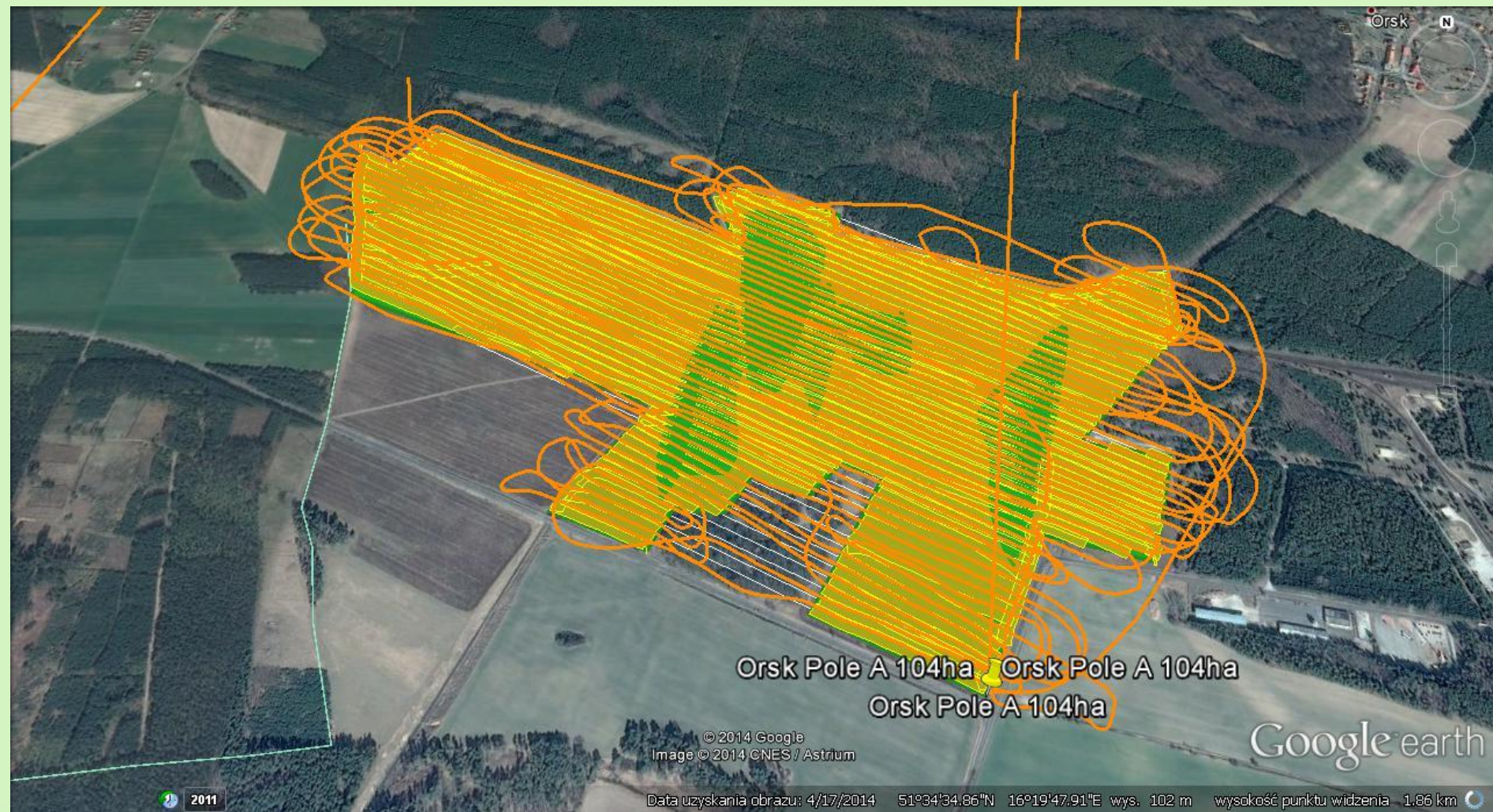
Sposób stosowania:

- ▶ aplikacja na początku składania jaj przez samice omacnicy prosowianki, ponowna aplikacja po 7 – 10 dniach
- ▶ termin wyznaczany na podstawie lotu i określany przez dostawcę
- ▶ aplikacja jest wykonywana z zastosowaniem samolotu lub wiatrakowca

Orsk Pole A 104ha Orsk Pole A 104ha
Orsk Pole A 104ha

© 2014 Google
Image © 2014 CNES / Astrium

Google earth

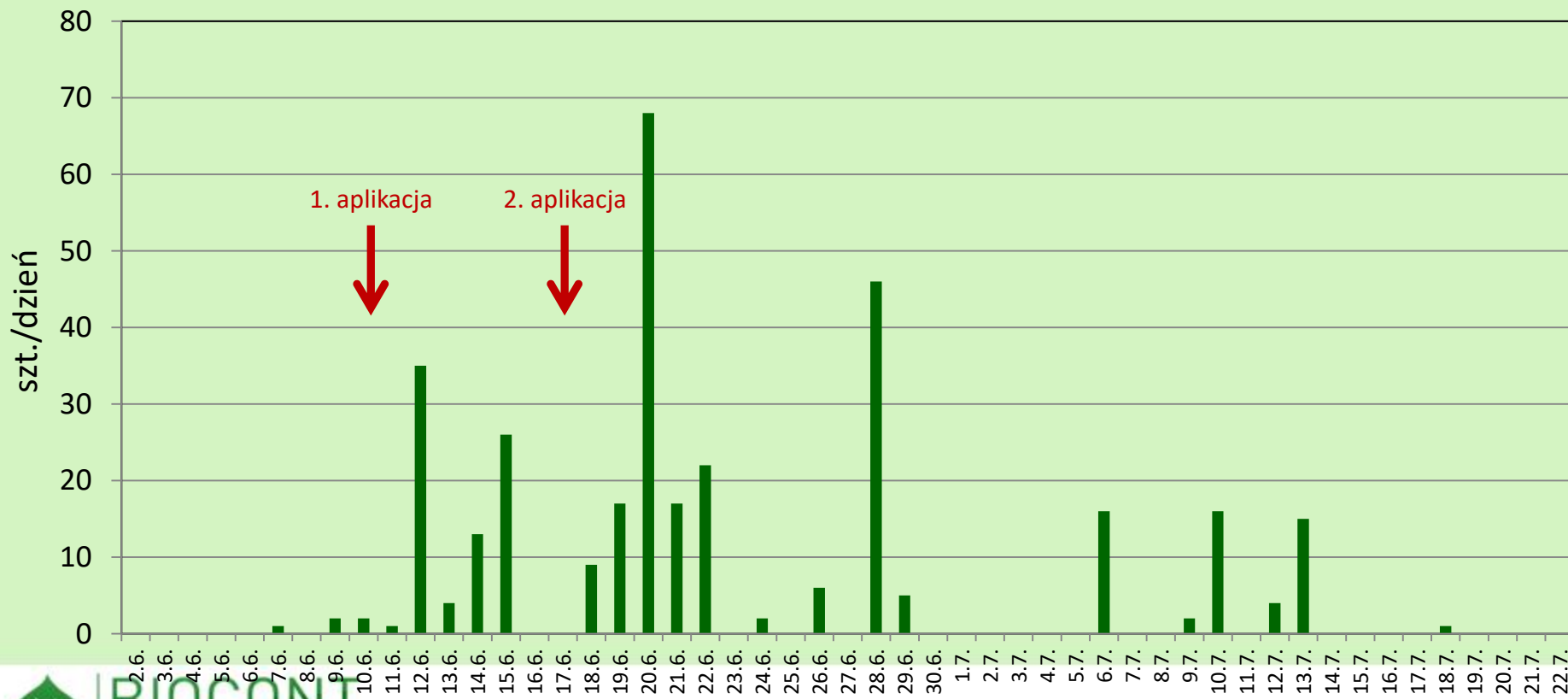
2011

Data uzyskania obrazu: 4/17/2014 51°34'34.86"N 16°19'47.91"E wys. 102 m wysokość punktu widzenia 1.86 km

Terminy aplikacji:

Kombinacja	Termin 1. aplikacji	Termin 2. aplikacji	Dawka: (szt./ha; kap./ha)
Lotnicza aplikacja 1x	10.6. 2011	-----	1 x 280.000 szt./ha
Lotnicza aplikacja 2x	10.6. 2011	17.6. 2011	1x 280.000 szt./ha, 1 x 200.000 szt./ha
Trichocap	13.6. 2011	-----	25 kap./ha; (200.000 szt./ha)
Trichoplus	13.6. 2011	17.6. 2011	2 x 80kap./ha ; (2 x 120.000 szt./ha)

Nalot omacnicy do pułapek świetlnych, 2011

Dane meteorologiczne:

1. aplikacja: Data aplikacji: 10.6. 2011

Prędkość wiatru: 2 m/s

Zachmurzenie: umiarkowane

Godziny aplikacji: 6.00 – 6.30

Temp. Powietrza w czasie aplikacji: 18 °C

data	10.6.	11.6.	12.6.	13.6.	14.6.	15.6.	16.6.
(mm)	0	0	1	0	0	2	0

2. aplikacja: Data aplikacji: 17.6. 2011

Prędkość wiatru : 0 m/s

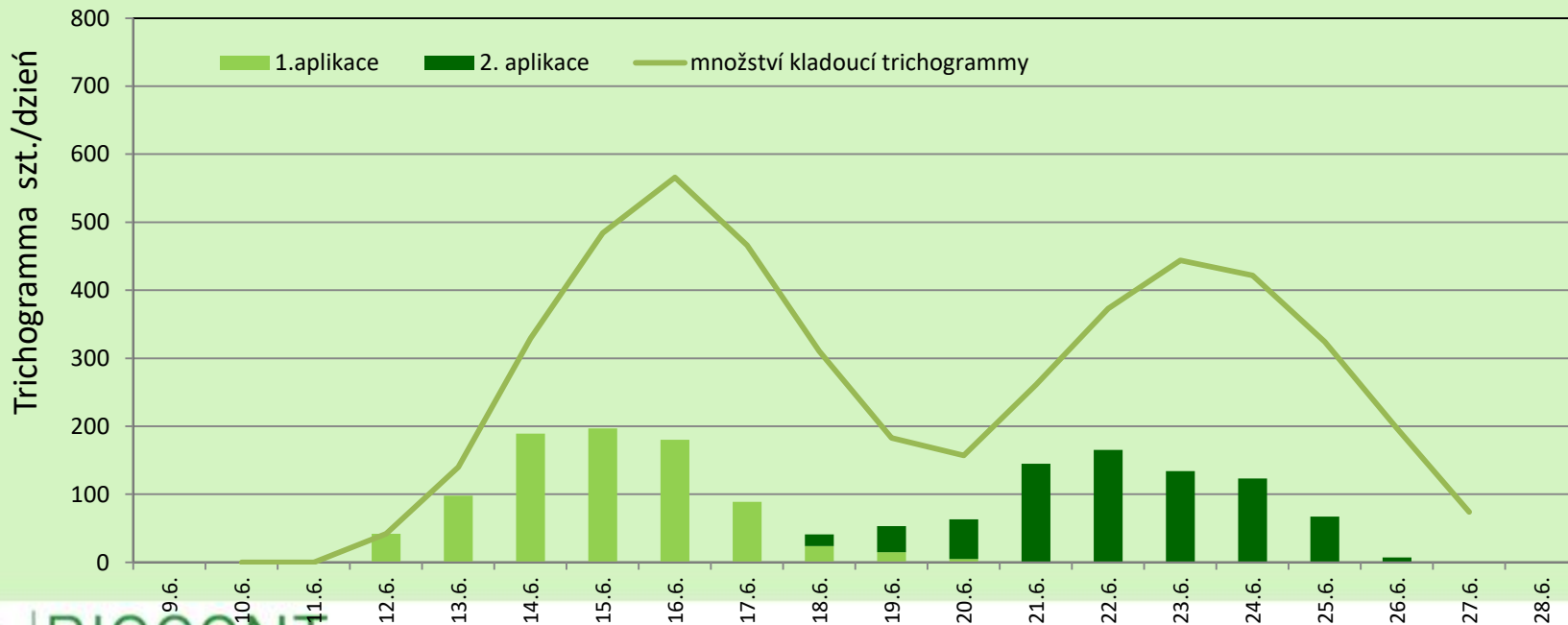
Zachmurzenie: pochmurno

Godziny aplikacji: 6.00 – 6.30

Temp. Powietrza w czasie aplikacji: 19 °C

data	17.6.	18.6.	19.6.	20.6.	21.6.	22.6.	23.6.	24.6.
(mm)	0	5	0	0	0	1	5	0

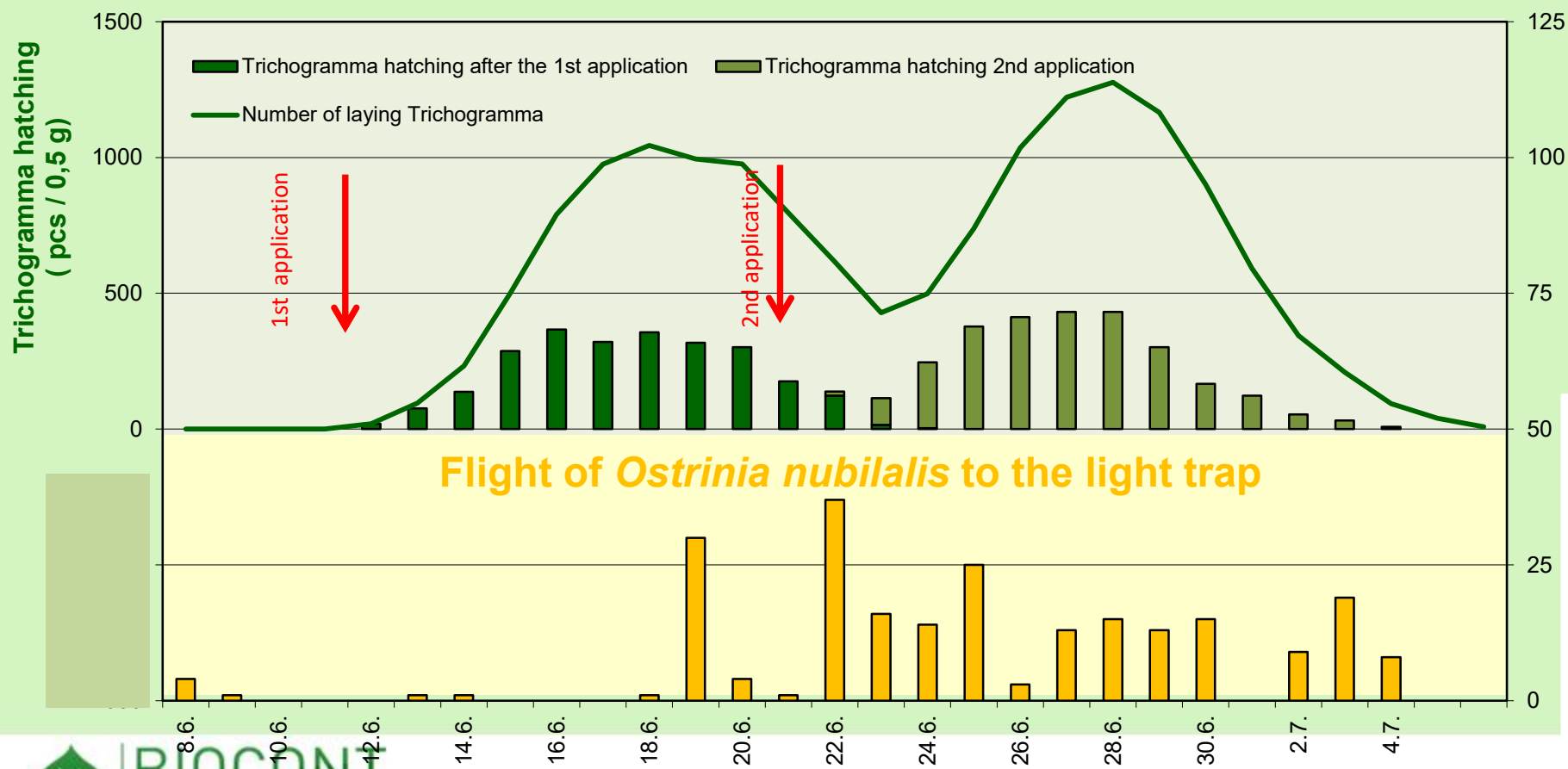
Przebieg wylęgu Trichogrammy po aplikacji lotniczej

Date of the applications and the dosage

1st application	2nd application	Dosage:	
		TrichoLet (pcs/ha)	Trichocap (cap./ha); (pcs/ha)
June 11 – 14th	June 19 - 21th	2 x 120.000	25 cap /ha (200.000 pcs/ha)

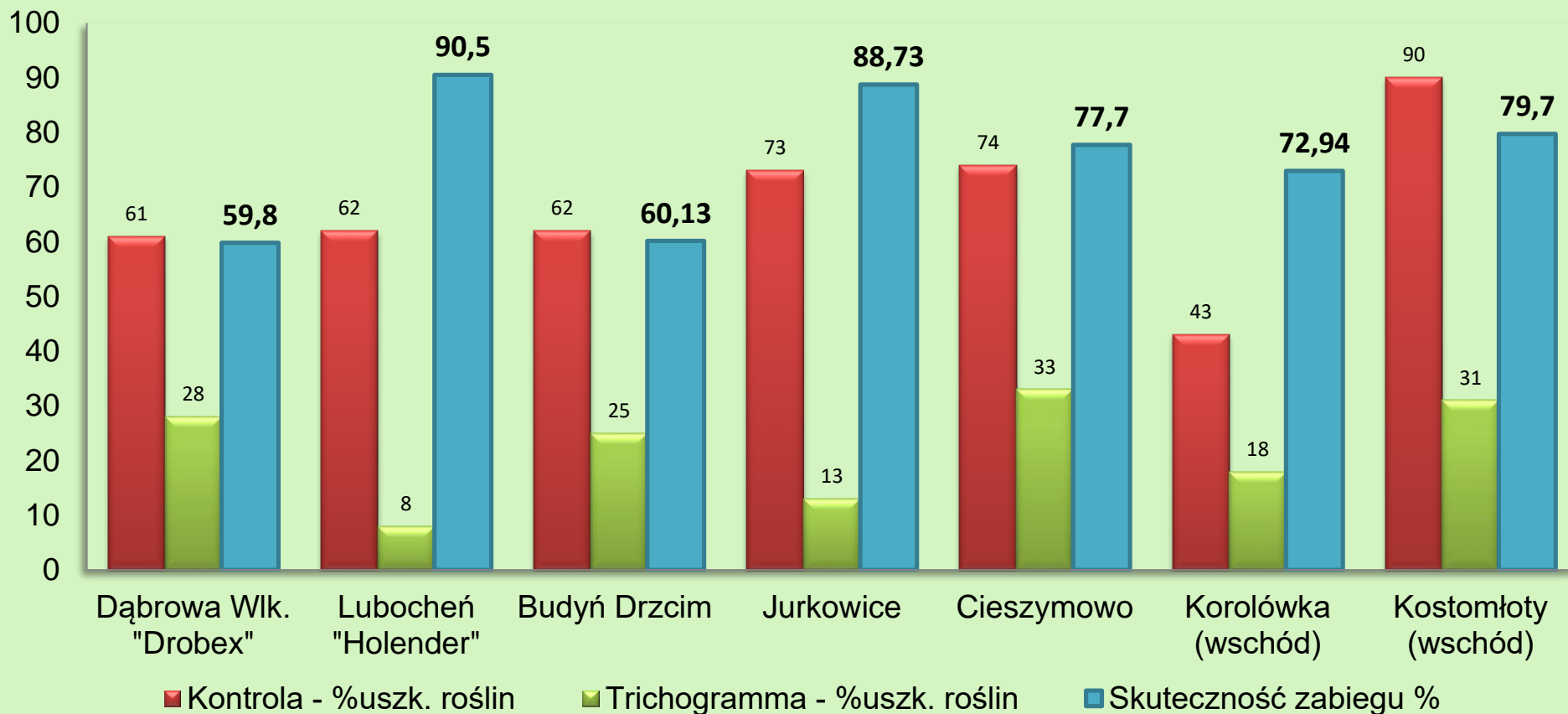
Trichogramma hatching

Skuteczność TrichoLet®

Zestawienie wyników analiz z 2014 roku

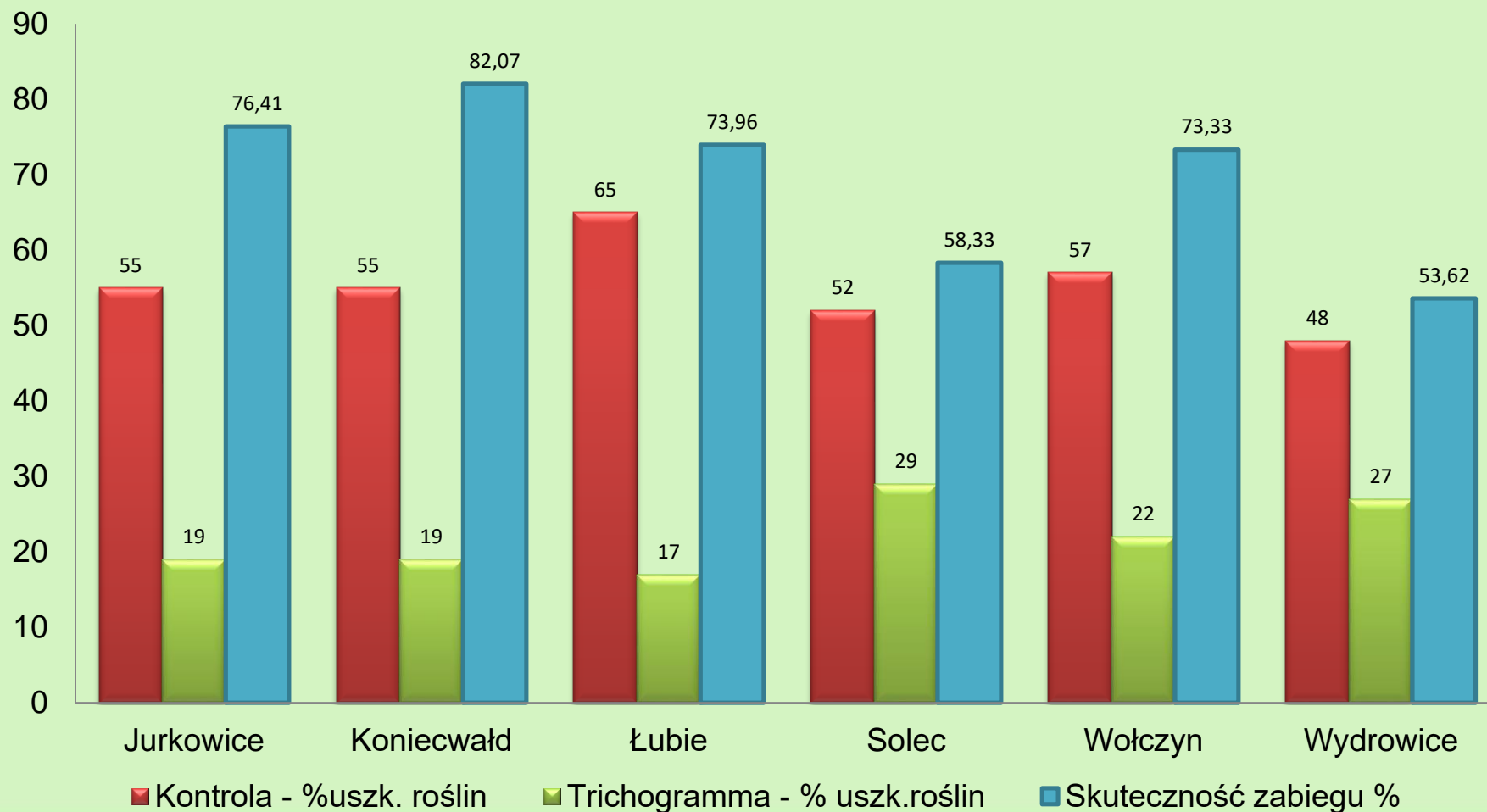

Skuteczność TrichoLet®

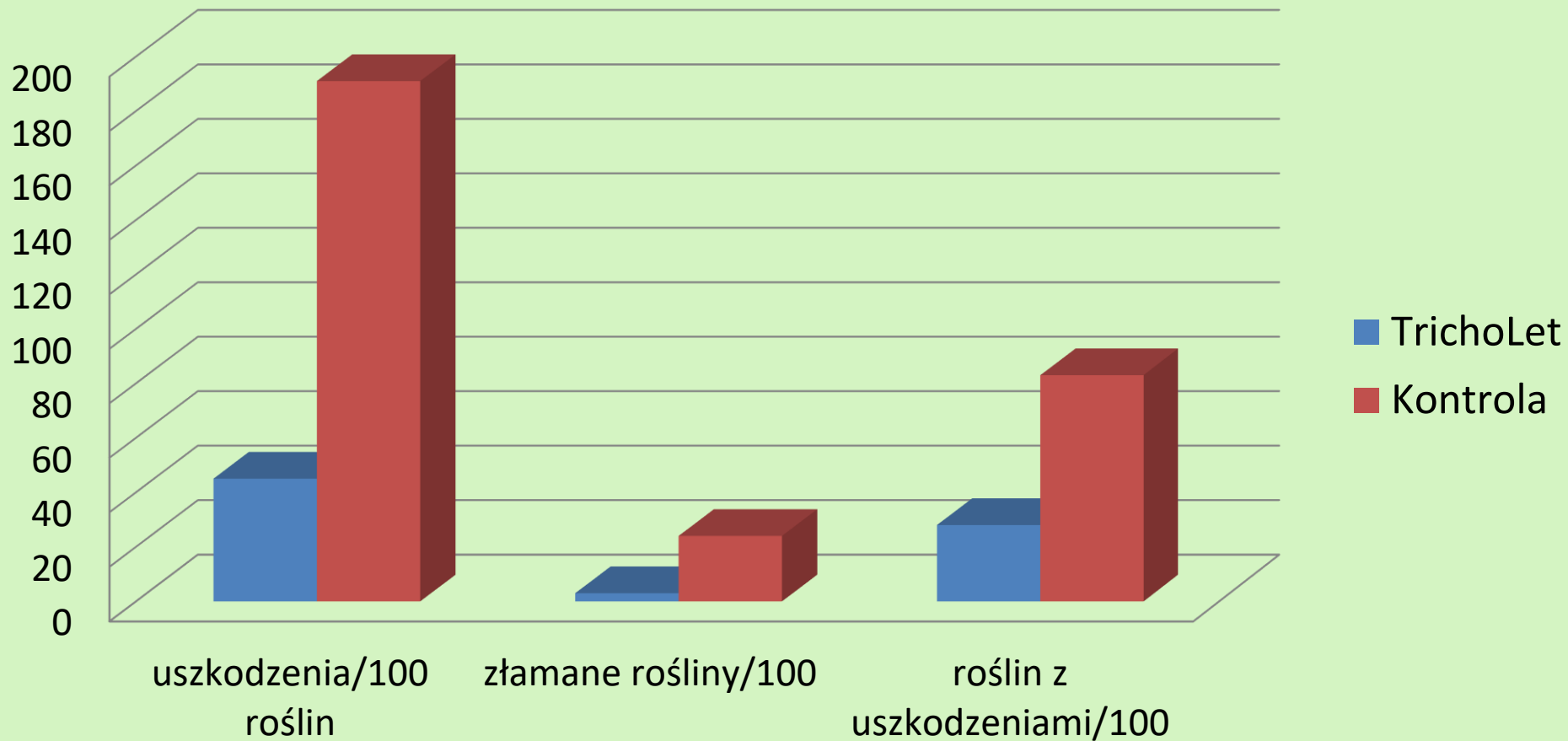
Zestawienie wyników analiz z 2015 roku

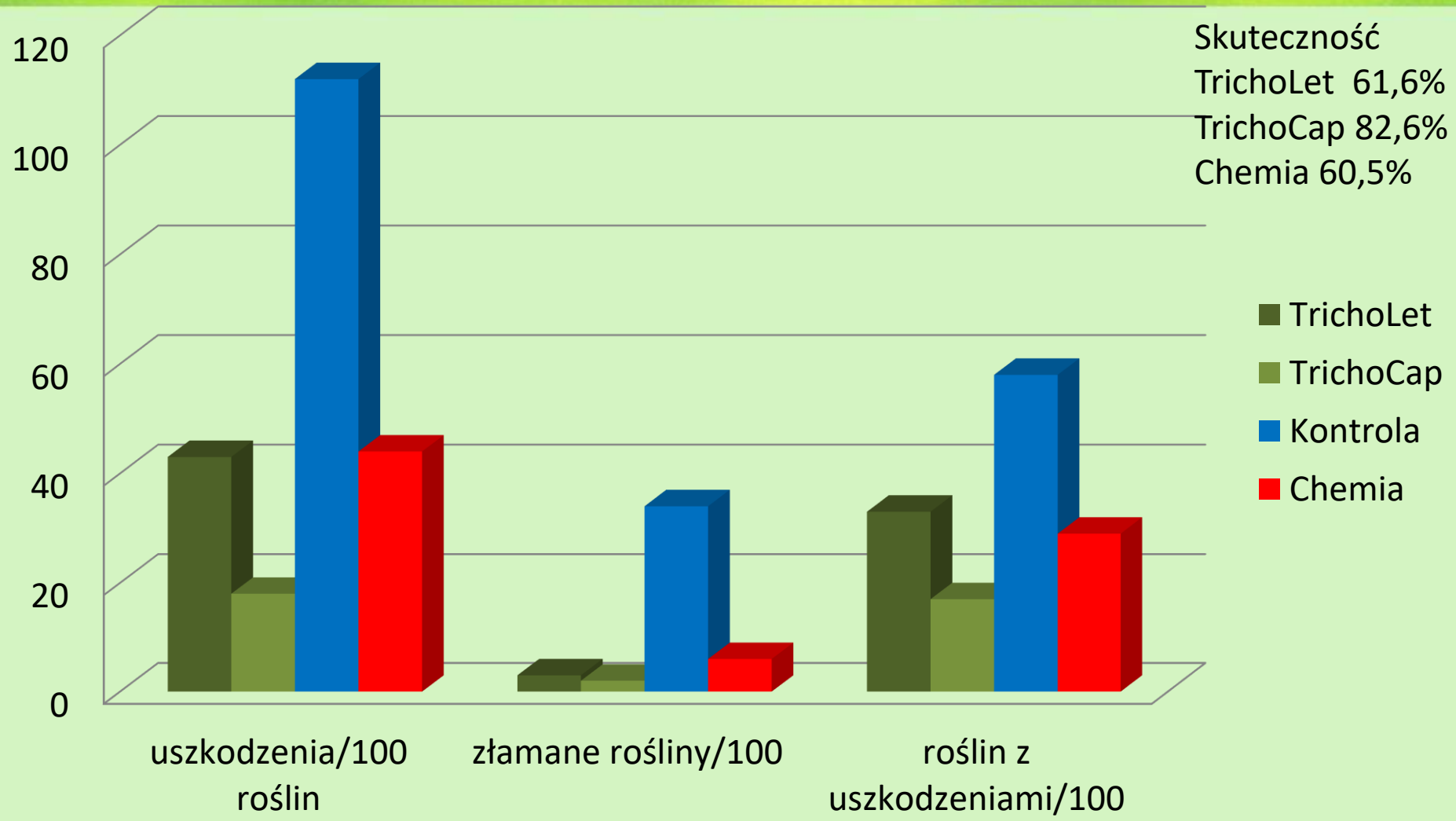
TrichoLet®

Pyskowice 2016

skuteczność 76%

Wołczyn 2016

Skuteczność kruszynka w różnych aplikacjach w latach 2012 – 2015

Rok	TrichoLet zabieg agrolotniczy	TrichoCap zawieszki	Insektycyd zabieg chemiczny
	Średnia skuteczność % + liczba lokalizacji	Średnia skuteczność % + liczba lokalizacji	Średnia skuteczność % + liczba lokalizacji
2012	76,6 % (23)	85,9 % (6)	82,3 % (12)
2013	69,5 % (52)	95,2 % (3)	82,1 % (25)
2014	75,8 % (71)	92,3 % (3)	89,3 % (27)
2015	74,0 % (146)	91,1 % (12)	84,6 % (64)

TrichoLet®

Inne korzyści

Stonka kukurydziana

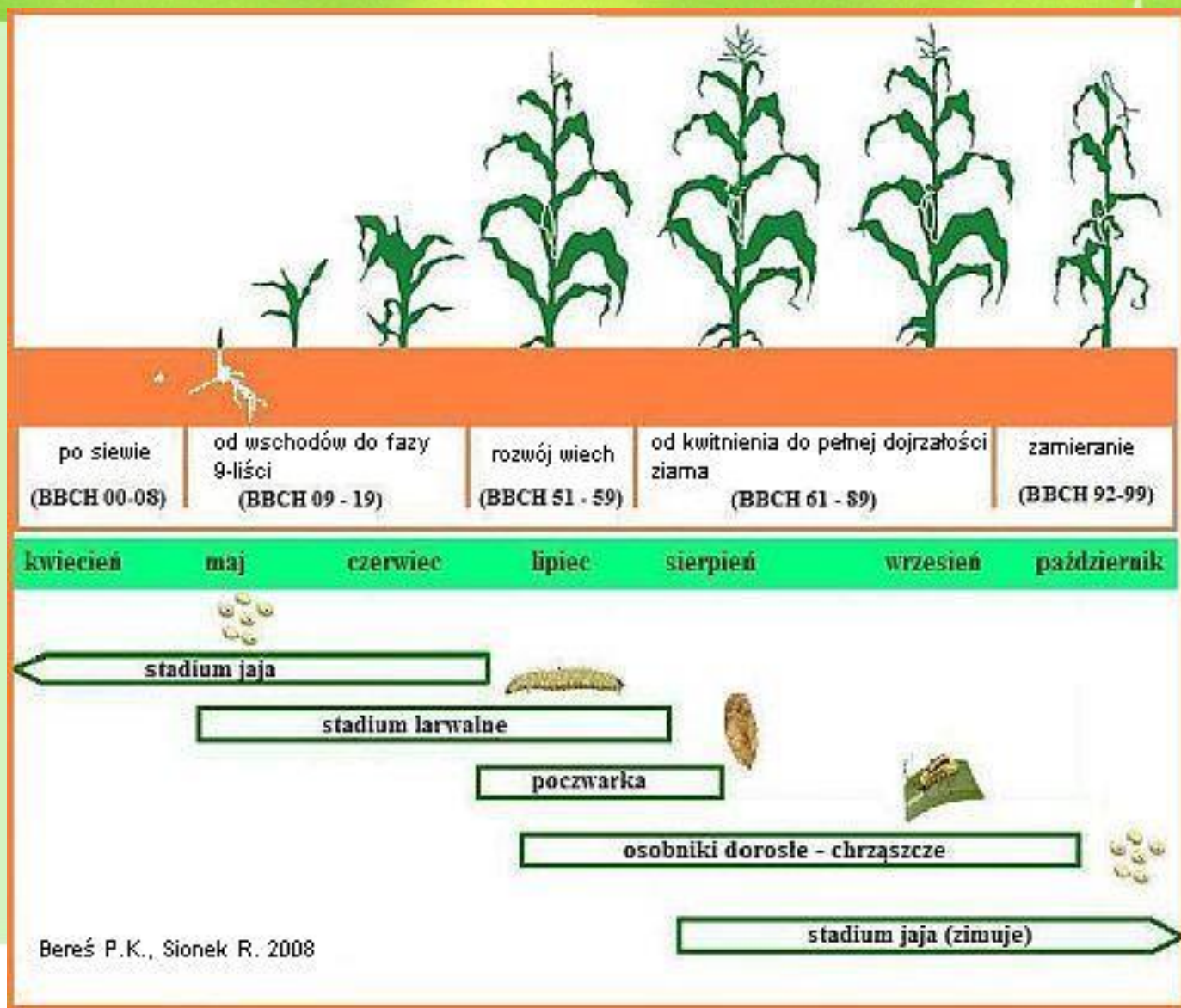

Zachodnia kukurydziana stonka korzeniowa
(*Diabrotica virgifera virgifera* LeConte), zwana
potocznie stonką kukurydzianą

Stonka kukurydździana

Stonka kukurydziana

Larwy zaraz po wylęgu żerują na **włośnikach korzeni** lub na pęczniejących ziarniakach i młodych siewkach.

Starsze larwy **wgryzają się** do wnętrza większych **korzeni**, również podporowych, do **szyjki korzeniowej** oraz do **nasady łodygi**. Uszkodzone korzenie brązowieją, czarnieją i gniją.

Stonka kukurydziana

Zniszczenie korzeni właściwych i podporowych - wyleganie roślin, łukowate wyginanie w kierunku słońca tzw. **gęsie szyje** (ang. **gooseneck**), co utrudnia zbiór.

Stonka kukurydziana

Dorośle są mniej szkodliwe niż larwy ale powodują poważne szkody przy dużej liczebności żerując na kolbach.

Preferują **pyłek** kukurydzy, lecz gdy go zabraknie, chrząszcze odżywiają się tkankami roślinnymi. Przegryzają świeże **znamiona** kolb – zakłócenia w zapylaniu żeńskich kwiatów.

Stonka kukurydziana

Objawy żerowania to również słabe zaziarnienie, mniejsze i zdeformowane ziarniaki.

Stonka kukurydziana

Nieosłonięte liśćmi okrywowymi **ziarniaki**, w fazie dojrzałości mlecznej i woskowej, mogą być uszkodzane przez chrząszcze. Uszkodzenia sprzyjają porażeniu przez patogeny np. *Fusarium*

Stonka kukurydziana

Żerują także na blaszkach liściowych – **szkieletują liście**, co redukuje powierzchnię asymilacyjną.

Stonka kukurydziana

Zwalczanie

Metoda agrotechniczna

- **płodozmian**, przerwanie cyklu rozwojowego – co najmniej 2–3-letnią przerwę w uprawie kukurydzy na tym samym polu;
- **zmianowanie bez soi** - tuż przed lub zaraz po kukurydzy, (soja należy do roślin żywicielskich)
- **izolacja przestrzenna przy zmianowaniu** – samice składają jaja, również na polach sąsiadujących z kukurydzą

Stonka kukurydziana

Zwalczanie

Metoda agrotechniczna

- **monokultura nie dłużej niż 4–5 lat**, po tym czasie wzrasta ryzyko pojawu pierwszych uszkodzeń powodowanych przez larwy oraz znacząco wzrasta liczebność chrząszczy;
- **higiena sprzętu** na polu – przenoszenie jaj między polami

Stonka kukurydziana

Zwalczanie

Metoda agrotechniczna

- w monokulturach zagrożonych szkodnikiem, opóźnianie terminu siewu do drugiej połowy V - nie zapobiega, ale ogranicza uszkodzenia,
- optymalna **pielęgnacja i nawożenie** – poprawa intensywności wzrostu roślin;
- **ograniczanie chwastów** kwitnących – źródło pyłku dla chrząszczy (komosa biała, ostrożeń polny, mlecz polny, włośnica sina, chwastnica jednostronna, szarłat szorstki)

Stonka kukurydziana

Zwalczanie

Metoda agrotechniczna

- **rozdrabnianie resztek** poźniwnych - zniszczenie warstwy izolacyjnej
- **głęboka orka** zimowa,

Stonka kukurydziana

Zwalczanie

Metoda hodowlana

- w monokulturach kukurydzy odmiany o szybkim wzroście początkowym oraz charakteryzujące się dobrze rozbudowanym systemem korzeniowym – większa tolerancja na uszkodzenia, szybsza regeneracja systemu korzeniowego
- odmiany późne kukurydzy, zwłaszcza z cechą „stay green” są liczniej zasiedlane niż wczesne - dłuższy czas dostarczają chrząszczom pokarmu

Stonka kukurydziana

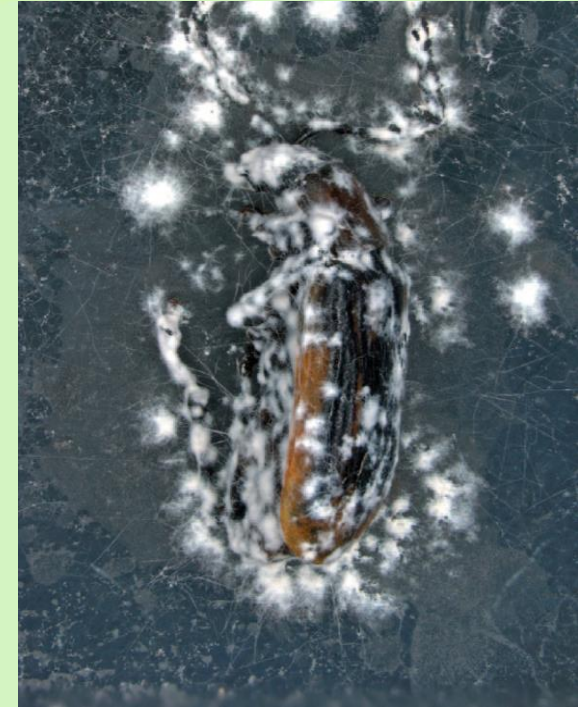

Zwalczanie

Metoda biologiczna

- grzyba owadobójczego *Beauveria bassiana*, (w laboratorium – do 90 % śmiertelność chrząszczy) – nie ma środków zarejestrowanych (Naturalis – nie w kukurydzy)

- **nicienie owadobójcze** *Heterorhabditis bacteriophora*
doglebowo
(Dianem)

Owady i roztocze pasożytnicze zwierząt hodowlanych

- **Muchy**

Musca domestica /

Fannia canicularis /

Stomoxys calcitrans /

Psychoda ssp./

Drosophila ssp.

- **Roztocze pasożytnicze**

Dermanyssus gallinae /

Ophionyssus natricis /

Hirstiella trombidiformis /

Ornithonyssus sylviarum /

Varoa destructor

Do zwalczania jaj i larw much

Macrocheles robustulus

Do zwalczania jaj i larw (1 stadium)

Ophyra aenescens

Do zwalczania larw (1 – 2 stadium)

Do zwalczania poczwerek i dorosłych much

Muscidifurax raptorellus

Do zwalczania poczwerek much

Pułapki

Do odławiania dorosłych much

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

BIOCONT
POLSKA

e-mail: biocont@biocont.pl
WWW.BIOCONT.PL